T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/543
KARAR NO : 2025/711
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın; idari para cezasına konu işlem kapsamında, bozulan alanın eski haline getirilmesine ilişkin kararın da davaya konu edilmesi nedeniyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası uyarınca İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Sınırlı Sorumlu H. Y. G. İ. K.
Vekili : Av. Y. Y. Y.
Davalı : Kemalpaşa İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Vekili : Av. Ç. B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı şirket hakkında; Kemalpaşa İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 10/04/2024 tarih ve E-92279318-858-14232361 sayılı idari yaptırım kararı ile; de kayıtlı taşınmazda 17.587,66 m² mutlak tarım alanının tarım dışı amaçla kullanılarak bozulduğu gerekçesiyle, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kanunu'nun 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 582.661 TL idari para cezası verilmesine ilişkin 25/04/2024 tarih ve E-67970180-858-14042619 sayılı idari para cezası düzenlenmiştir.

2. Davacı vekili, 10/04/2024 tarihli idari yaptırım kararının ve 25/04/2024 tarihli idari para cezasının hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **İzmir 8. İdare Mahkemesi 04/07/2024 tarih ve E.2024/721, K.2024/1003 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın adli yargının görevinde bulunduğundan bahisle davanın, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, kararın istinaf edilmesi üzerine, İzmir Bölge İdare Mahkemesi 7. İdari Dava Dairesi 18/12/2024 tarih ve E.2024/2188, K.2024/2290 sayılı kararı ile istinaf talebinin reddine karar vermiş ve görevsizlik kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden; İzmir İli, Kemalpaşa İlçesi, Dereköy Mahallesi, 154 Ada, 4 Parselde kayıtlı taşınmazda 17.587,66 m² mutlak tarım alanının tarım dışı

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden MrTE7xj - qSePUr3 - wyQUD4b - Nw4udA= ile erişebilirsin

amaçla kullanıldığından bahisle 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 21-(a) maddesi uyarınca 582.661,00-TL idari para cezası verilmesine ilişkin E-92279318-858-14232361 sayılı ve 10/05/2024 tarihli yazı ile bildirilen Kemalpaşa İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün E-67970180-858-14042619 sayılı, 25/04/2024 tarihli işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, davacıya 5403 sayılı Kanun'un 21/(a) maddesine dayanılarak 582.661,00-TL para cezası verilmesine dair idari yaptırım kararının; 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi kapsamında kalan idari para cezası niteliğinde olduğu, öte yandan, kabahat fiilinin düzenlendiği 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda ise, bu kanuna dayanılarak verilen idari para cezalarına karşı başvurulabilecek kanun yollarına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.

Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesi uyarınca, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, 5403 sayılı Kanuna göre tesis edilen karara karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerlerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Nitekim, benzer bir uyuşmazlığa ilişkin İzmir Bölge İdare Mahkemesi 7. İdari Dava Dairesi'nin 05.03.2019 tarih ve E:2019/263, K:2019/150 sayılı kararı ile 15.09.2020 tarih ve E:2020/916, K:2020/918 sayılı kararı da aynı yöndedir.

Açıklanan nedenlerle;

1-(Görevli yargı yerinde ayrı ve müstakil bir dava açılmakta serbest olmak üzere) 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine..."

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. **Kemalpaşa Sulh Ceza Hakimliği 18/07/2025 tarih ve D. İş No:2024/2540 sayılı kararı** ile, itiraza konu idari para cezası konusundaki incelemenin idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b. maddesi gereğince başvurunun görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Muteriz vekilince benzer nitelikteki başvuru Hakimliğimizin 2024/2508 D. İş sayılı dosyası kapsamında da yapılmıştır. Hakimliğimizin 2024/2508 D. İş sayılı dosyasına konu olay bakımından İzmir 5. İdare Mahkemesinin 2024/579 E. sayılı dosyası üzerinden, aynı nitelikteki talep ve uyuşmazlık bakımında görevlilik kararı verilerek esasa dair inceleme yapılmış ve esasa ilişkin karar istinaf incelemesinden geçmiştir. Bu nedenle Hakimliğimizin 2024/2508 D. İş sayılı dosyasına gönderilen İzmir 5. İdare Mahkemesinin 2024/579 Esas sayılı 04/07/2025 tarihli yazısı UYAP marifetiyle dosyamız arasına alınmıştır.

Muteriz vekilinin gerek Hakimliğimiz nezdindeki başvurusu gerekse de idare mahkemesine sunduğu dava dilekçesi ile beyanları dikkate alındığında, başvurucu tarafça, Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 10/05/2024 tarihli E-92279318-858-14232361 sayılı yazısı ile uygulandığı bildirilen "eski hale getirme yönündeki idari yaptırım kararı" ve "idari para cezasının" iptalinin istendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Muteriz vekilinin başvuru dilekçesinde işaret ettiği Kemalpaşa Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 10/05/2024 tarihli E-92279318-858-14232361 sayılı idari yaptırım kararının bildirimini içeren yazının incelenmesinde, hem idari para cezası uygulamasına gidildiği hem de " Bu kapsamda cezanın tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içerisinde gerekli izinleri almak üzere müracaat edilmemesi ve takip eden 2 ay içerisinde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden MrTE7xj - qSePUr3 - wyQUD4b - Nw4udA= ile erişebilirsin

arazinin eski haline getirilmemesi halinde söz konusu parselde kanuna aykırı iş ve işlemler için üç katı idari para cezası uygulanacaktır" şeklinde icrai nitelikte işlem tesis edildiği görülmüştür. Ayrıca bu yazının ekinde 25/04/2024 tarihli E-67970180-858-14042619 Sayılı 582.661,00-TL bedelli idari para cezası tutanağının yer aldığı tespit edilmiştir.

Muteriz vekili itirazını 25/04/2024 tarihli E-67970180-858-14042619 Sayılı 582.661,00-TL bedelli idari para cezası ile sınırlamamış, Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 10/05/2024 tarihli E-92279318-858-14232361 sayılı yazısı ile uygulanan idari yaptırım kararının kaldırılmasını talep etmiştir...

...Muterizin başvuru konusu yaptığı idari yaptırım kararının incelenmesinde, hem idari para cezası uygulamasına gidildiği hem de "cezanın tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içerisinde gerekli izinleri almak üzere müracaat edilmemesi ve takip eden 2 ay içerisinde arazinin eski haline getirilmemesi halinde ... işlem yapılacaktır" şeklinde icrai nitelikte bulunan idari yaptırım kararı tesis edildiği görülmüştür. İki ay içinde arazinin eski haline getirilmesi aksi takdirde tekrar idari yaptırım kararı uygulanacağı yönündeki işlem icrai nitelikte olup, bu talebin değerlendirilmesi idari yargının görev alanına girmektedir.

Benzer bir uyuşmazlıkta İzmir Bölge İdare Mahkemesi 7. Dava Dairesinin 23/01/2024 tarihli 2023/2317 E. 2024/36 sayılı ilamı ile de " Bakılan davanın, ... İli, ... İlçesi, ... Mahallesinde bulunan mülkiyetindeki ... ada, ... parsel sayılı tarla vasıflı mutlak tarım arazisinin izin alınmadan tarım dışı amaçla (hobi bahçesi olarak) kullanıldığından bahisle, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nun 21. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi uyarınca 160.074,37 TL idari para cezası verilmesine ve taşınmazın en geç 3 (üç) ay içerisinde eski haline getirilmesinin istenilmesine ilişkin 22/11/2019 tarih ve ... sayılı ... Kaymakamlığı İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü işleminin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca; Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı, ancak, idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin gerekçesinde de, bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığının açıkça belirtildiği görülmektedir. Uyuşmazlıkta, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olan ve davacı kooperatif hakkında uygulanan idari para cezasına ilişkin işleme itiraz konusunda, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda kanun yoluna ilişkin bir düzenlemenin yer almadığı ve bu nedenle idari para cezası yönünden davanın çözümünün, bir an için 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca adli yargının görev alanına gireceği düşünülse de idari para cezasının içeriğinde yer aldığı işlem kapsamında, eski hale getirmeye ilişkin kararın da bulunduğu ve bu kararın 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde sayılan yaptırım türlerinden biri olmayıp taşınmazda bulunan hobi bahçesinin ortadan kaldırılması suretiyle taşınmazın mutlak tarım arazisi niteliğine tekrardan kavuşturulması mahiyetinde idari davaya konu edilebilecek kesin ve yürütülmesi zorunlu idari bir idari işlemin olduğu açıktır. Bu durumda, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren eski hale getirmeye ilişkin kararın da yer aldığı ve bir bütün halinde işlemin dava konusu edildiği dikkate alındığında, uyuşmazlığın 5326 sayılı Kanun'un 27. maddesinin 8. fıkrası hükmü kapsamında değerlendirilerek davanın görüm ve çözümünde idare mahkemesinin görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Açıklanan nedenlerle; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 5. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun kabulüne, istinafa konu İzmir ... İdare Mahkemesi'nin ... gün ve E:..., K:... sayılı kararının kaldırılmasına..." şeklinde karar verilmiştir. Danıştay 9. Dairesinin 28/09/2023 tarihli 2023/4655 E. 20234948 K. Sayılı kararı da aynı yöndedir.

Bu çerçevede; başvuru konusu idari yaptırım kararının Sulh Ceza Hakimliğince

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden MrTE7xj - qSePUr3 - wyQUD4b - Nw4udA= ile erişebilirsin

incelenebilecek kararlardan olmadığı anlaşıldığından, 5326 Sayılı Yasanın 28/1-b maddesi gereğince aşağıdaki şekilde karar verilmesi cihetine gidilmiştir. Ayrıca hak arama hürriyetinin sınırlandırılamaması gerektiği ve verilen red kararının başvurunun esasına dair red kararı mahiyetinde olmadığı hususları dikkate alınarak, kararına itiraz edilen kurum lehine vekalet ücretine hükmedilmesi mümkün olmamıştır.

KARAR: Yukarıda Açıklanan Nedenlerle:

1-Muterizin yapmış olduğu itirazın incelenmesinin idari yargının görev alanına girdiği anlaşıldığından 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 28/1-b hükmü uyarınca başvurunun GÖREV YÖNÜNDEN USULDEN REDDİNE, görevli yargı yerinin İDARE MAHKEMESİ olarak tespitine..."

6. Davacı vekili, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Kemalpaşa Sulh Ceza Hakimliğince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanun'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 30/4/2014-6537/1 md.)

Bu Kanunun amacı; toprağın korunması, geliştirilmesi, tarım arazilerinin sınıflandırılması, asgari tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazi büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin çevre öncelikli sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak planlı kullanımını sağlayacak usul ve esasları belirlemektir."

8. 5403 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 30/4/2014-6537/2 md.)

Bu Kanun; arazi ve toprak kaynaklarının bilimsel esaslara uygun olarak sınıflandırılması, tarımsal arazi ve yeter gelirli tarımsal arazilerin asgari büyüklüklerinin belirlenmesi ve bölünmelerinin önlenmesi, arazi kullanım planlarının hazırlanması, koruma ve geliştirme sürecinde toplumsal, ekonomik ve çevresel boyutlarının katılımcı yöntemlerle değerlendirilmesi, amaç dışı ve yanlış kullanımların önlenmesi, korumayı sağlayacak yöntemlerin oluşturulması ile görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin usul ve esasları kapsar."

9. 5403 sayılı Kanun'un *"Tarım dışı amaçlı arazi kullanımlarına ilişkin cezalar ve yükümlülükler"* başlıklı 21. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları şöyledir:

"(Başlığı ile Birlikte Değişik: 28/10/2020-7255/25 md.)

Tarımsal amaçlı yapılarda ve tarım dışı arazi kullanımlarında izin alınması ve toprak koruma projelerine uyulması zorunludur.

Tarımsal amaçlı yapılara ve tarım dışı arazi kullanımına izinsiz başlanılması, alınan izne uygun kullanılmaması veya hazırlanan toprak koruma projelerine uyulmaması halinde, aşağıdaki işlemler gerçekleştirilir ve yaptırımlar uygulanır:

a) Arazi kullanımı için izinsiz işe başlanılması ya da alınan izne uygun kullanılmaması halinde; valilik işi tamamen durdurur, yapılan iş tamamlanmış ise kullanımına izin verilmez. Arazi sahibine veya araziyi bozana bin Türk Lirasından az olmamak kaydıyla, kullanılan veya zarar verilen alanın her metrekaresi için on Türk Lirası idarî para cezası verilir. Büyük ova koruma alanlarında bu ceza iki katı olarak uygulanır. İdarî para cezasının

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden MrTE7xj - qSePUr3 - wyQUD4b - Nw4udA= ile erişebilirsin

tebliğinden itibaren bir ay içinde başvurularak 13 üncü veya 14 üncü maddelerdeki izinlerin alınması şartıyla işin tamamlanmasına, bitmiş ise kullanımına izin verilebilir. Başvuru yapmayanlara veya izin talepleri uygun görülmeyenlere, izinsiz bütün yapılarını yıkması ve araziyi tarımsal üretime uygun hale getirmesi için iki ay süre verilir. Verilen süre içinde izinsiz yapıların yıkılmadığı ve arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmediğinin Bakanlık birimlerince tespit edilmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulur ve bu bendin ikinci cümlesinde belirtilen idarî para cezası üç katı olarak uygulanır. İzinsiz bütün yapılar, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idarelerince yıkılır ve taşınmazlar tarımsal üretime uygun hale getirilir. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan Bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilir.

b) Toprak koruma projelerine aykırı hareket edilmesi halinde valilik tarafından bin Türk Lirasından az olmamak kaydıyla, bozulan arazinin her metrekaresi için on Türk Lirası idarî para cezası uygulanır ve projeye uygunluk sağlanması için azami iki ay süre verilir. Büyük ova koruma alanlarında bu ceza iki katı olarak uygulanır. Bu sürenin sonunda aykırı kullanımların devam etmesi durumunda; valilikçe faaliyet durdurulur, verilen kullanım izni iptal edilir ve bu bendin birinci cümlesinde belirtilen idarî para cezası üç katı olarak uygulanır. İzinsiz bütün yapılar, masrafları Bakanlıkça karşılanmak kaydıyla, bir ay içinde belediyeler veya il özel idarelerince yıkılır ve taşınmazlar tarımsal üretime uygun hale getirilir. Arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesi için yıkım ve temizleme masrafları sorumlulardan Bakanlıkça genel hükümlere göre tahsil edilir..."

10. 5403 sayılı Kanun'un *"İdarî cezalara itiraz ve para cezalarının tahsili"* başlıklı 22. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 23/1/2008 – 5728/577 md.)
Bu Kanunda yazılı olan idarî cezalar mahallî mülkî amir tarafından verilir."

11. 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel Kanun Niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)
(1) Bu Kanunun;
a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,
b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır."

12. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Yaptırım türleri "* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

" (1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.
(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."

13. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden MrTE7xj - qSePUr3 - wyQUD4b - Nw4udA= ile erişebilirsin

ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

...

8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ'ın katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine, son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hakim Gülay DOĞAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup *BAL'ın* davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, davacı şirketin de kayıtlı taşınmazın 17.587,66 m²'lik tarım alanını izin almadan direkli tel çitler ile bölümlere ayırmak, parsel içi yollar oluşturmak suretiyle tarım dışı amaçla kullandığından bahisle 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca verilen idari para cezası düzenlenmesine ilişkin idari yaptırım ve eki niteliğindeki idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

17. Dosyanın incelenmesinden; Kemalpaşa İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünün 10/04/2024 tarih ve E-92279318-858-1423236 sayılı idari yaptırım kararı içeriğine göre; *"Dereköy Mahallesi, 154 ada 1 parsel ve 154 ada 4 parselde kayıtlı taşınmazların tarım dışı amaçlı kullanıldığının tespit edildiği"* belirtilerek idari para cezası uygulandığı ve *"cezanın tebliğ tarihinden itibaren 1 ay içinde gerekli izinleri almak üzere müracaat edilmemesi ve 2 ay içerisinde arazinin eski haline getirilmemesi halinde söz konusu parseldeki iş ve işlemler için 3 (üç) katı idari para cezası uygulanacağına"* dair işlem tesis edildiği, davacının iş bu idari yaptırım kararını, dolayısıyla hem idari para cezasını hem de arazinin tarımsal üretime uygun hale getirilmesine ilişkin kararı dava konusu ettiği, kaldı ki aynı davacının farklı bir taşınmazı için aynı nitelikteki idari yaptırım kararı ve idari para cezasına karşı açtığı davanın da İzmir 5. İdare Mahkemesinin E.2024/579 sayılı dosyasında derdest olduğu anlaşılmıştır.

18. Yukarıda yer verilen düzenlemelere göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden MrTE7xj - qSePUr3 - wyQUD4b - Nw4udA= ile erişebilirsin

bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, 5403 sayılı Kanun'un 21. maddesi uyarınca verilen idari para cezasının, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 5403 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Ancak, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak tarım arazisinin eski haline getirilmesine dair verilen kararın da dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

20. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fıkra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 5403 sayılı Kanun'un 21 maddesinin 2. fıkrasının a bendi uyarınca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İzmir 8. İdare Mahkemesinin 04/07/2024 tarih ve E.2024/721, K.2024/1003 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İzmir 8. İdare Mahkemesinin 04/07/2024 tarih ve E.2024/721, K.2024/1003 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Recep
ARSLAN	BALLI	KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden MrTE7xj - qSePUr3 - wyQUD4b - Nw4udA= ile erişebilirsin